

ชื่อเรื่อง	โปรแกรมการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางจิตใจต่อพฤติกรรมทำให้การดูแลผู้สูงอายุโรคเบาหวานของญาติผู้ให้การดูแล: การวิจัยผสมวิธี
ผู้วิจัย	ดลฤดี ทับทิม
ปริญญา	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
ปีการศึกษา	2563
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร. อังคินันท์ อินทรกำแหง
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	รองศาสตราจารย์ ดร. อรพินทร์ ชูชม

การวิจัยครั้งนี้ใช้รูปแบบการวิจัยผสมวิธี มีวัตถุประสงค์คือ ศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุ ที่เกี่ยวข้องกับความเข้มแข็งทางใจ และวิธีการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางจิตใจในการให้การดูแลผู้สูงอายุที่ป่วยเป็นโรคเบาหวาน และเพื่อหาประสิทธิผลของโปรแกรมเสริมสร้างความเข้มแข็งทางจิตใจต่อพฤติกรรมดูแลผู้สูงอายุโรคเบาหวานของญาติผู้ให้การดูแล แบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ 1) เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก ญาติผู้ให้การดูแลผู้สูงอายุโรคเบาหวาน จำนวน 6 คน 2) เป็นการวิจัยเชิงทดลอง กลุ่มตัวอย่างคือญาติผู้ให้การดูแลผู้สูงอายุ จำนวน 40 คน สุ่มเข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 20 คน โดยใช้แบบวัดความเข้มแข็งทางใจ และพฤติกรรมทำให้การดูแลผู้สูงอายุโรคเบาหวาน วิเคราะห์ข้อมูลโดย วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวเมื่อมีการวัดซ้ำของกลุ่มทดลองและวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม ผลการวิจัยระยะที่ 1 พบว่า สภาพปัญหาประกอบด้วย 2 สถานการณ์หลัก ได้แก่ 1) ความขัดแย้ง 2) การปรับชีวิตประจำวัน สาเหตุที่ไปสูความเข้มแข็งทางใจพบว่า 1) สาเหตุภายนอก คือ การได้รับข้อมูล การได้รับความร่วมมือ การได้รับการสนับสนุนจากคนรอบข้าง 2) สาเหตุจากภายใน คือ มีความภาคภูมิใจในตัวเอง, การมองโลกในแง่ดี วิธีการสร้างความเข้มแข็งทางใจ พบว่า มี 3 รูปแบบ คือ 1) สร้างจากตนเอง 2) สร้างจากผู้สูงอายุที่เป็นเบาหวาน 3) สร้างจากบุคลากรทางการแพทย์ พฤติกรรมการดูแลพบว่า มีการดูแล 5 ด้าน คือ อาหาร การออกกำลังกาย การรับประทานยา การตรวจรักษา และการเข้าร่วมกิจกรรมในสังคม ผลการวิจัยระยะที่ 2 พบว่า 1) กลุ่มทดลอง มีคะแนนเฉลี่ยความเข้มแข็งทางใจ และพฤติกรรมทำให้การดูแลสูงกว่าระยะก่อนทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 2) กลุ่มทดลอง มีคะแนนเฉลี่ยความเข้มแข็งทางใจ และพฤติกรรมทำให้การดูแลสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการศึกษาครั้งนี้เป็นแนวทางในการพัฒนาความเข้มแข็งทางใจ ของญาติผู้ให้การดูแล

คำสำคัญ : โปรแกรมเสริมสร้างความเข้มแข็งทางใจ พฤติกรรมผู้ดูแล ผู้สูงอายุโรคเบาหวาน การวิจัยผสมวิธี

Title	RESILIENCE ENHANCEMENT PROGRAM ON CAREGIVER BEHAVIOR FOR CARING FOR ELDERLY DIABETES MELLITUS PATIENTS: MIXED METHODS RESEARCH
Author	DONRUDEE TABTIM
Degree	DOCTOR OF PHILOSOPHY
Academic Year	2020
Thesis Advisor	Associate Professor Dr. Ungsinun Intarakamhang
Co Advisor	Associate Professor Dr. Oraphin Choochom

The research used a mixed methods research. The aims of this research are (1) to study resilience and a way to enhance resilience among family caregivers and their caring behavior of elderly diabetes mellitus patients; and (2) to study the effectiveness of the resilience enhancement program on caregiver behavior with elderly diabetes mellitus patients. This study consisted of two research phases. In the first phase, qualitative research was used on six family caregivers with elderly diabetes mellitus patients. The later phases of the quantitative research used 40 family caregivers with elderly diabetes mellitus patients, divided by random assignment with twenty subjects in the experimental and the control group. There were two questionnaires: one on resilience toughness measure and the other on the behavior of caregivers of elderly patients with diabetes mellitus. The ANCOVA, one-way ANOVA, and repeated measures were applied for data analysis. The results of research in Phase One found problems with two situations: (1) conflict; and (2) adjustment of daily life activities. The important causes leading to resilience were: (1) external causes, such as the acquisition of facts, good cooperation and support; (2) internal causes such as optimism and self-esteem. The methods for resilience enhancement had three patterns: (1) created by the self; (2) created by elderly diabetes mellitus patients; and (3) created by medical professionals. The caring behaviors had five criteria: diet, exercise, medication, access to treatment services and participation in social activities. The results of phase two of the research were as follows: (1) family caregivers in the experimental group had significantly higher scores than average in resilience and caring behavior prior to the experiment; and (2) the family caregivers in the experimental group had significantly higher than average scores in resilience and caring than the control group. The results of this research can be used as a guide to develop the resilience of family caregivers.

Keyword : Resilience enhancement program Caregiver behavior Elderly Diabetes Mellitus patients Mixed methods research